

KommITS höstkonferens

**-COMMUNITIES OCH OFFENTLIG VERKSAMHET
-NATIONELL IT-STRATEGI FÖR VÅRD OCH OMSORG**

KOMMITS HÖSTKONFERENS	3
TISDAG	3
Begrip statistik med ny teknik!	3
Programblock: Vård & omsorg 2.0 - Nationell strategi för vård & omsorg.	4
Nationell IT-strategi för vård och omsorg	4
Västra Götalands regionen: Ida-Lena Svenson, Västkom	5
Paneldebatt om Vård & omsorg 2.0 - Nationell strategi för vård & omsorg.	5
IT-verksamhet i förändring.	6
Att använda Best Practice och standards för att få ordning och reda	6
ONSDAG	7
Communities – hot eller möjlighet?	7
Daniel Antonsson, KommITS styrelse, Sundsvall	7
Mats Östling, Sveriges kommuner och landsting	7
Bjarne Otterdal, marknadschef Lunarstorm.	8
Hur använder man MSN i en stor organisation?	9
Paneldebatt	10
Öppet eller proprietärt?	12
Öppna format och standarder. Finns det några problem och vad bör vi tänka på?	12
Informationshantering på kort och lång sikt.	13
Vad är backup och vad är arkivering?	13
SVT om arkivering	14
Hur ska serverrummet se ut?	14
E-förvaltning	15

KommITS höstkonferens

-COMMUNITIES OCH OFFENTLIG VERKSAMHET
-NATIONELL IT-STRATEGI FÖR VÅRD OCH OMSORG

Anette Knutsson, ordförande KommITS och till vardags IT-chef i Strömstads kommun, öppnade konferensen och hälsade alla välkomna. Hela 2006 firar KommITS 10-årsjubileum och fyra nya medarbetare har börjat under året. Upphandling pågår av ett nytt kansli och styrelsen arbetar med ett förbättrat samarbete med SKL. Under året har det varit tre diskussionsträffar i Växjö, Karlstad och Falun där styrelsen träffat medlemmar och diskuterat verksamheten. KommITS är glada att så många kommit till konferensen för att knyta nya kontakter och tackar sponsorerna, med det hälsar Anette konferensens moderator Magnus Höij välkommen. Magnus är till vardags chefredaktör för Internet World.

Magnus berättade att tidningen Internet World ändrat roll de senaste åren till att nu vända sig till internetproffs. Han informerade också om sin roll som konferencier och uppmanade publiken att vara aktiva med frågor. Annie Silfver, Arlanda Visitor Service informerar kort om Arlanda som invigdes 1962. Idag tas det emot ca 90 plan per timme på Arlanda, vilket för närvarande är tillräckligt. Annie hälsade alla varmt välkomna till Sky City och konferensanläggningen.

Tisdag

Begrip statistik med ny teknik!

Hans Rosling, Karolinska sjukhuset. Professor i internationell hälsa.

Hans grundade en gång det svenska läkare utan gränser och arbetar nu för www.gapminder.org med att göra statistik tillgänglig för allmänheten.

Hans inledde med att berätta att han gjort ett test på Karolinska Institutets studenter där de fick 1,8 rätt av 5 möjliga när det gällde världens hälsa & barnadödlighet i olika länder. Professorerna fick 2,4 poäng i snitt och chimpanser har vid liknande test klarat 50%. Det innebär att statistiken inte är tillräckligt åskådliggjord och lättförståelig. Efter detta visar Hans en världsbild som visar befolkning, fertilitet, bnp där tiden representeras av en rörelse istället för att ligga platt längs x-axeln. Det är fem olika variabler som åskådliggörs med förger, rörelse, storlek och position i detta flerdimensionella diagram, som trots mängden information inte alls är rörig utan fantastiskt enkel att förstå. När Hans dessutom ökar hastigheten på den och agerar sportkommentator får han en stor applåd och de flesta inser att de faktiskt förstår vad som sker även om det är något förenklat. Just detta att förenkla informationen gör att man som besökare kan förstå möjligheterna med kommunal statistik enligt samma princip.

Hans förklarar att livslängden beror på sovrum, kök, badrum mm, och jämför att rörmokaren gör mer för medellivslängden än vad läkaren gör. Rent vatten ser vi som självklart men det är det inte överallt. Sjukvården gör ca 10 år i livslängd.

Familjeekonomi var nästa variabel på kartan, 20% av världens befolkning tjänar mindre än en dollar om dagen, dvs de är enligt definitionen fattiga.

När Hans jämför med animerade diagram hur BNP och barnöverlevnad hänger ihop över tid så ser publiken tydliga trender. Hans säger "att lägga tid på x-axeln är som att visa en död orm på ormtjusningen", tid ska visas som rörelse!

Det är stor skillnad på att sprida information och att göra den sökbar. Gapminder är nu googlepartner och google kommer att visa information från gapminder tillsammans med information om länderna när man söker i google och google earth. Det blir användardriven data – ”Link public to data!” det ger en enorm möjlighet för kommuner att visa sin statistik på sikt.

Programblock:

Vård & omsorg 2.0 - Nationell strategi för vård & omsorg.

Nationell IT-strategi för vård och omsorg

Den Nationella IT-strategin – då vården flyttar ut ur sjukhusen

Ann Hedberg Balkå, Sveriges Kommuner och Landsting.

Ann är chef för sektionen informatik och uppföljning, avd vård och omsorg

Hon inleder med att tacka för inbjudan och berättar sedan om den nationella IT-strategien som är en vision eller en strategi, och därför inget projekt.

Vården flyttar ut från de traditionella sjukhusen och hamnar på många mindre vårdenheter.

I mars 2007 bildas en gemensam styrelse för landstingsförbund och kommunförbund. Tanken att bilda ett gemensamt IT-centrum för vården: socialstyrelsen, landstingen, apoteket, carelink mm.

Efter en uppmaning från EU att göra en gemensam ITstrategi. Alla landsting och kommuner uppmanas att anta strategien som ger enorma möjligheter till förbättring i verksamheten. SKL arbetar med att visa fördelar med samarbete genom påtryckning och intressebavakning.

Syftet är att ge bättre vård och omsorg. Det går inte att bara vara duktig på IT eller vård utan det måste implementeras i alla led. Kommunicera fritt över gränser mellan olika vårdgivare.

Personalen ska kunna använda verktygen effektivt. IT-strategien ska hanteras och lösas på en nationell nivå. Därmed kan alla säkrare utbyta information. Alla måste inte uppfinna hjulet på nytt utan gemensam satsning och central utveckling är viktigt.

Användbarhet för goda förutsättningar:

- 1) Harmonisera lagar och regelverk för ökad användning av IT
- 2) Skapa gemensam informationsstruktur, termer, begrepp, klassifikationer. (berör landsting och kommuner)
- 3) Skapa gemensam teknisk infrastruktur. (carelink jobbar mycket med detta)
- 4) Skapa förutsättningar för samverkande ITsystem
- 5) Möjliggöra åtkomst till information över organisationsgränser (nationell patientöversikt)
- 6) Göra info och tjänster lättillgängliga för medborgarna och patienterna

Trender i vården

- 1) Alltmer av vården sker i öppen vård och vårdtiderna i den slutna vården blir allt kortare
- 2) Alltmer av vård och omsorg sker i hemmen
- 3) Alltmer av vård och omsorg sker i samverkan mellan olika aktörer
- 4) Ökade och nya krav från patienter och anhöriga

Framtiden

En behörig vårdgivare kan med patientens samtycke, ta del av de uppgifter som behövs för bra och säker vård. Patienten kan själv ta del av översikten via webben.

Hur man på regional nivå jobbar strategiskt med strategin, framförallt samordnad vårdplanering

Västra Götalands regionen: Ida-Lena Svenson, Västkom

Västkom binder samman alla dessa inrättningar däribland 17 sjukhus, 49 kommuner, 140 vårdcentraler, en del privata vårdgivare med flera. Krav ställs på medicinsk säkerhet och att verksamheten får rätt information i rätt ögonblick. Det ska och får inte vara så att tekniken strular så att sköterskan inte kan journalföra en sen journatt. Allt ska gå att nå hela tiden! Nu finns ett dokumenterat arbets- och informationsflöde över samordnad vårdplanering, se utförlig beskrivning på västra götalandregionens hemsida.

Tanken är att IT ska vara till nytta för alla, patienter, anhöriga, kommunerna, och regionen. Idag känns det som att IT ersätter faxen, det är inte system som utgår från vårdtagarens och vårdgivarens krav och önskemål. Västra Götalandregionen hoppas att kvalitetssäkring blir ett ledord så snart som möjligt. Viktigt att det inte blir vi och dem, utan att alla samarbetar. För att uppnå detta finns nu en övergripande gemensam styrgrupp för IT-relaterade samverkansprojekt.

Paneldebatt om Vård & omsorg 2.0 - Nationell strategi för vård & omsorg.

Ida-Lena Svenson, Västkom
Ulf Jacobsson, IT-direktör Stockholms Läns Landsting
Ann Hedberg Balkå, Sveriges Kommuner och Landsting
Christian Bonfre, Svenljunga kommun

Ulf inleder med ”Säkrare, enklare och snabbare!” ett verksamhets och ett IT-råd. En ny central beställarorganisation för all nationell vård-IT. För att få det att fungera krävs en agenda för vårdtagarnas krav.

Ann fortsätter med att det är bra med ett annorlunda perspektiv, och rekommenderar att vi ska kolla www.vardguiden.se. Samverkan mellan alla landsting, kommuner och SKL. Den nya patientdatalagen påverkar kommunerna och deras IT och de som inte har läst på eller vet vad den innebär uppmanas att undersöka det.

Ida-Lena säger att vi måste lyfta blicken och se längre bort, och våga arbeta tillsammans för att få en fungerande gemensam IT-strategi att fungera.

Christian från Svenljunga kommun berättar att de är leading partner i ett EU-projekt inom medborgarsamverkan. All extern kommunikation sker via internet i någon form.

Efter denna inledning ställer konferensens moderator Magnus frågan varför det inte går fortare?
Mats: Därför att det är flera aktörer med och väldigt många parallella processer.

Christian: Det är en kostnadsfråga.

Ann: Det är en fråga om pengar, då kommunal vård bara är en liten del av kommunens budget. Svårt att implementera IT-strategi i kommunen då det är svårt att få loss pengar.

Magnus ställer följdfrågan om decentralisering bejakas.

Ida-Lena: Om medborgarna fick medvetenhet om att informationen inte hanteras effektivt så skulle det bli lite mer tryck på processerna. Individbaserad statistik i kommunerna börjar utredas nu, med ett första utkast 2007 och på helårsbasis år 2009.

Nästa fråga handlar om lokalt självstyre / nationell samverkan. Finns en motsättning?

Christian: Lokalt självstyre är bra men samverkan är viktigt för framtiden.

Ann: De är inte motsatser, vilket exemplifieras internationellt. Alla europeiska länder har samma problem med en åldrande befolkning men är branschen bra på att förstå problemen?

Ida-Lena: -Ja, vi har ett gott samarbete med bland annat hearings. Vårdplanering och fritexter är exempel på diskussioner som vi har samarbetat kring.

Christian: Branschen är med på problemen och har lösningar tills man skriver avtal, då är man inte längre lika intressant att diskutera med.

Mats: Tvinga inte fram avtal så blir det ett sunt, eller sundare samarbete mellan aktörerna.

IT-verksamhet i förändring.

Att använda Best Practice och standards för att få ordning och reda

Niklas Narvell, Västerås stad och Ulf Myrberg, BITA Service Management

Att arbeta med processer har varit en av nyckelfaktorerna till resultatet och Västerås valde i ett tidigt stadiet ITIL som modell. För att beskriva framgången krävs en tillbakablick.

Det började 2003 med detta scenario:

- Identifiering av IT-processerna: Planera, Anskaffa, Producera IT
- Decentraliserad budgetprocess –ser ej helheten av IT
- Kostnaderna ej synliggjorda
- Styrning av resurser: timmar,årsavtal; svagt incitament för effektivisering
- 492 individer jobbar med IT = 67 åa
- Nyckeltal antal tekniker / PC : 1:80totalt, 1:150 Best Practice
- Inom Konsult & Service före 30 juni 2003 finns 33 medarbetare
- Rekrytering av 21 nya medarbetare från verksamheten
- Nya IT organisationen 54 åa

Västerås arbetade med visionen att ha en ingång för användaren och därigenom förenkla vardagen och kontinuitet och effektivitet som ledord. Därefter skapades standardisering, system management, rutiner, processer, tjänstifisering och kompetensutveckling. Med tydligare avtalsroller tillkommer effekten av riktlinjer, ramal och avrop. Då projektet startade fanns många lokala servrar som Niclas benämner TAD (Touch And Die) som knappt höll ihop och ofta stod under någon användares skrivbord bredvid deras klientdator. Med den typen av lösningar inser man snabbt att standardisering, databaskonsolidiering och system management kan lyfta

fram dolda kostnader och därigenom på sikt spara pengar. Mycket har hänt sedan 2003. Niklas visar några nyckeltal i följande jämförelse.

Då(2003) och Nu (2006)

•80:1	•300:1 PC/Tekniker
•23,5 Mkr	•13,3 Mkr S & S
•30 000	•17 000 Incidenter
•50%	•75% Samma dag
•??	•99.95% Tillgänglighet
•67 Åa	•52 Åa Medarbetare
•4 Mkr	•2 Mkr Konsultköp
•Diversifiering	•Standardisering

Den nya processorganisationen i Västerås Stad har en IT-chef och 6 processansvariga för incident, problem, change, konfig, release, teamledare. Det är tydliga och klara roller som gör att ansvaret är klart fördelat. Den anpassningsbara verksamheten ska bland annat vara virtuell och proaktiv, Västerås är på väg dit men har en liten bit kvar. Hänger attityder och värderingar med i den snabba förändringen?

Onsdag

Communities – hot eller möjlighet?

– På svenska gemenskap – hot eller möjlighet?

Daniel Antonsson, KomMITS styrelse, Sundsvall

Exempel på communities: World of Warcraft (spelgemenskap), Lunarstorm (störst för ungdomar), wikipedia (globalt uppslagsverk där alla är författare), sourceforge (för öppen källkod), projektplatsen... 30% av medarbetarna i sundsvalls kommun går i pension inom 10 år. De nya medarbetare som ska rekrytera ny personal måste fundera på hur gamla de kommande medarbetarna är idag. 15-20 år är realistiskt. De lever i en annan verkighet än dagens kommuner, så vi måste se till att vara mer attraktiva som potentiella arbetsgivare. All information måste inte publiceras av informatören utan det kan skötas av medarbetarna, tex som ett community.

Mats Östling, Sveriges kommuner och landsting

Communen - några funderingar om de nya medborgarna

En utmaning för offentlig förvaltning att fundera över vilka som får tillföra information. Att inte ha fasta publicister, utan låta så många publicera lite mer... Besökare blir användare

- Användare vill synas
- Användare är svårstyrda
- Användare finns på andra platser

- Delaktighet och medverkan
- Publicister?
- Policybeslut

Dagens och morgondagens internetanvändare förväntar sig vara en del av kommunikationen, inte bara ta emot information från tex kommunla webbplatser.

Information – ägare och användare. Frigöra kommunens information, tillåta och uppmuntra fri användning. Ökad användning av moduler, inte hela och slutna tjänster. Mer än att publicera information i framtiden. Mer interaktion och mer kommunikation.

Citat från William Gibson ”*The future has already happened, it's just unequally distributed*”.

Bjarne Otterdal, marknadschef Lunarstorm.

”Om man inte får vara inne på typ Lunarstorm då är ju internet helt meningslöst” (Anton)
LunarStorm är Sveriges största webbcommunity och en av landets största webbplatser. LunarStorm har 1,2 miljoner registrerade aktiva användare och fungerar som navet i många unga människors sociala liv. Genom sin nuvarande roll och de erfareneter som finns på LunarStorm pratar Bjarne om ungas användande av internet och digitala mötesplatser samt de möjligheter och hot som detta kan medföra.

Med en slogan som ”**100% medlemmar. Inga tillsatser**” visar Lunarstorm att de sätter användaren i focus, det är inte tekniken som är viktig utan mötet. Sedan Lunarsorm grundades i Varberg 1998 i form av en BBS till dagens Lunarstorm som föddes 2000 har tekniken aldrig legat i focus. Med dagens 400.000 unika besökare per dag är Lunarstorm Sveriges ohotat största community. Det är 1,5 miljarder sidvisningar per månad. Ett exempel från Bjarne: ”Det är minst lika naturligt för ungdomar att besöka Lunarstorm som det är för äldre att se på tv eller köpa kvällstidningen. Fler som besöker Lunarstorm än som ser tv3 eller kanal 5 varje dag.”

Säkerhet på Lunarstorm

Jämförelse med telefoni. Telia censurerar inte samtal, det gör inte Lunarstorm heller. Men på varje sida finns en knapp ”anmäl sida” och användare på Lunarstorm uppmanas rapportera oetiskt innehåll. Anmälmöjlighet ”Röda knappen” eller ”Kontakta oss” när det gäller: barnpornografi, olaga våldsskildring, hets mot folkgrupp, uppvigling, upphovsrätt, sexuella trakasserier, pornografi, droger, kedjebrev/spam, reklam, trakasserier. Då går notifiering direkt till säkerhetspersonal. Personalen varnar användaren (allt som publiceras av användare ansvarar de själva för). Nästa steg är att personal raderar inlägg / bild och därefter kan kontot raderas. I vissa fall kontaktas ISP och polisanmälan görs.

Juridiken kring communities:

- Lagen om Ansvar för Elektroniska Anslagstavlor (BBS-lagen)
- Personuppgiftslagen
- Brott mot annan straffrättslig lagstiftning
- Etiska och moraliska värderingar

När det gäller ansvar poängterar Bjarne att internet inte är en barnvakt, föräldrarna har fortfarande huvudansvaret för sitt barn. Det är viktigt att föräldrar har en aktiv dialog med sina

barn kring surfvanor och om vad som favoritsajter och vad som gör dem spännande. Kontrollera trafiken til och från datorn med loggfiler och anmäl saker som du anser vara olagligt.

Hur använder man MSN i en stor organisation?

Rufus Ekberg, Telia informerar om hur MSN används internt inom Telia.

Bakgrunden till Telias användning av communities och MSN internt är ökade krav på effektivitet och smartare arbete. Företaget har halverat antalet anställda från 2000 till 2006 och redan innan dess har företaget minskat från 55000 år 1985 till dagens drygt 10000.

Bakgrundsfaktorer:

- Balanserad marknadsandel (fast mobil, bredband)
- Ökande volymer, sjunkande priser
- Ökad produktutveckling
- Produktivitetskrav, mer produktion av färre människor
- Sparpaket i Sverige 2005-2008. FAS1 -15% 2005.
- Ortsneddragning, ca 10 större kvar

Nya krav på medarbetare:

- Minskande resurser, färre antal anställda
- Snabbare utvecklingstakt
- Fler beslut per medarbetare
- Kostnadsjakt och reserestriktioner
- Längre resväg till arbetet

Dessa faktorer ledde fram till nya samarbetsmetoder – Communities och messenger inom Telia. De tekniker som används är SMS i datorn, personliga möten, telemöte, messenger, telefon, mail och netmeeting. För att höja säkerheten med dessa system har en egen messengerserver installerats internt. Vill medarbetare bara prata inom företaget klarar de sig med den, men genom en extra inloggning kan Telias personal vara kopplade mot både telias messengerserver och de publika för externa kontakter. Fördelen med just messenger är att det blir avslut på konversationer, det är sällan någon fråga hänger i luften då konversationen är slutförd. Det är också interaktivt och ger snabb feedback. Speciellt används det vid snabba, enkla frågor och vid påminnelser eller ändrade förutsättningar för tex möten av olika slag.

Kännetecken för communitytjänsterna inom Telia:

- Användardriven, Överlevnadsdriven, spontant införande
  - Messenger, SMS i datorn (endast tänkt för Privata anv.)
  - Connect Pro 4000 användare på 2 år (1500 Cisco VPN kvar)
  - Sprids utan marknadsföring genom mun till mun mellan användare
- Stärker samhörighetskänslan
  - Samhörighet trots avstånd mellan orter
  - Närhet till kollegor genom snabb och enkel interaktiv dialog
- Kompletterande metoder
  - Stöder individen
  - Valfrihet att arbeta som man vill

Community	Kännetecken	Passar
Personliga möten	$\infty \leftrightarrow \infty$	Projektstart, Kick-off
Telemöte	$\infty \leftrightarrow \infty$	Kortare uppföljningsmöte
Telemöte + Netmeeting	$\infty \leftrightarrow \infty$	Informations- och beslutsmöten
Telefon	$1 \leftrightarrow 1$	Personlig förankring, påminnelser
e-mail	$1 \leftrightarrow 1 / 1 \leftrightarrow \infty$	Meddelanden och uppdrag
Messenger (MSN)	$1 \leftrightarrow 1$	Frågor
SMS i datorn	$1 \leftrightarrow 1 / 1 \leftrightarrow \infty$	Korta meddelanden till personer 'off-line'

Paneldebatt

Daniel Antonsson, KommITS, Sundsvalls Kommun.

Bjarne Otterdahl, Lunarstorm.

Mats Östling, Sveriges Kommuner och Landsting.

Rufus Ekberg, Telia.

Blockeras Lunarstorm i er kommun? 67% nej

Pedagogiskt problem med störande internet sägs det i publikfråga. Det är internet och inte bara Lunarstorm som stör i undervisningen.

Bjarne: Jag ser ett problem i att bara Lunarstorm blockeras i skolorna, det är konkurrenshämmande och borde isåfall gälla alla eller ingen.

Tekniskt är det inte svårt att blockera, men lärare och skolledare vill kunna släcka internet under genomgångar / lektioner... Frågan är om det på sikt är hållbart.

Magnus Höij: Kan man få direktdemokrati via communities?

Bjarne: Man är som internetanvändare idag både publicist och besökare, att kunna använda verktygen gör dig till en del av demokratin.

Mats: Internet fanns inte tidigare nu när alla kan vara del i en diskussion ger det andra möjligheter till demokratiska spelregler. Det gör att etablerade former får lite svårare att leva vidare, nu måste man fundera över olika nya sätt att använda i den demokratiska processen

Rufus: Den som hanterar tangentbordet långsamt hämmas på arbetet. Att surfa "privat" på jobbet är inte helt fel då det oftast kompenseras av att man arbetar en del hemma också. Det är summan eller resultatet av arbetet som är viktigt, inte timmarna man jobbar

Mats: Hur lever man avkopplad i en uppkopplad värld?

Bjarne: Det handlar om information och kommunikation mellan människor. Respekt till andra människor är viktigt då det är lättare att skriva info till andra än att säga det öga mot öga.

Förslag från publiken: "Bloggare söker fru" nytt förslag till dokusåpa

Rufus: Man ska akta sig för att skriva mail när man är arg. Viktigare att smickra än att fördöma. En mailkonversation kan leva kvar länge och sparas, och är inte bra för samarbetet.

Lunarstorm loggar allt, sparar länge och kan hjälpa polisen att spåra folk.
Är det risk för att arbetsplatserna blir för trenskänsliga?

Daniel: Nej, svårare att hitta medarbetare

Mats: Nej.

Rufus: Nej. Bara ett smörgåsbord av möjligheter

Bjarne: Nej det är bra med många olika verktyg

Öppet eller proprietärt?

Microsoft Vista – ur ett strategisk perspektiv.

Peter Petersen, WM-data. Peter berättar om vad Windows Vista innebär, fördelar, möjligheter och utmaningar. Han kommer att gå in på hur man på ett smidigt sätt kan hantera uppgraderingar och versionshantering av en klientmiljö vilket kan innebära att kostnaderna kraftigt kan reduceras.

WM-datas Peter Petersen, Jonas Lundqvist, Johan Moberg berättade om olika aspekter av Vista. Det är 1600 personer på infra i Sverige, på 40 platser.

Tidigare: Ostrukturerad miljö, hög driftskostnad, brandkårsutryckningar.

”Ingen medarbetare ska någonsin vara utan sin data eller sina filer på grund av tekniska problem”

Windows Vista

Består av över 3000 fristående moduler

Helt ny kod, men bakåtkompatibel

Har ett kompatibility toolkit för systemadministratörer.

Självläkande, folder redirection transparent online/offline mot server. Sanningen numera på klient mot tidigare på server.

User account control – tilldelning av rättigheter till programkörning

Det finns tre nivåer på program: OS – certifierade program – osäkra program. Måste godkännas innan programkörning

Vista DLM - Desktop Lifecycle Management. Att gå från personlig till provided.

Virtuell arbetsplats, centralt styrd konfiguration, portal för självservice, rollbaserad administration. DLM – en avancerad tjänsteportal för självhjälp

Gå från personlig till provided...

Tänk jämförelse med tjänstebil, det behöver inte vara en personlig bil till varje medarbetare

Vad är Vista?

- Confident – Företagets PC är säkra, pålitliga och billiga
- Clear – Organisera information effektivt och fokusera på verksamheten
- Connected – Koppla ihop människor, information och enheter, var som helst och när som helst.

Öppna format och standarder.

Finns det några problem och vad bör vi tänka på?

Mats Östling, SKL, IT-strateg, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Öppna format, standard och program underlättar delning och utbyte...

- av filer, information, applikationer och leverantörer

- av personal och erfarenheter
...och underlättar...
- utveckling och förändring
- styrning av utveckling och förändring
- Användarmedverkan

Professionell öppen programutveckling

Strategi, samarbete, vinster

Delning, utbyte och programverket.org

Kompetenscenter

Öppen källkod, öppna program är en strategisk fråga - inte teknisk.

- Affärsmodeller
- Upphandlingar
- Samverkan
- Lokal/regional tillväxt
- Leverantörsberoende
- "Äga" system och information

Informationshantering på kort och lång sikt.

Vad är backup och vad är arkivering?

Peter Bolt, EMC

Backup och arkiv är som äpplen och apelsiner – olika

Backup är en sekundär kopia av information – arkiv är en primär kopia av information

Hela ärendet i processen tills det är klart sedan arkiveras.

Backup, återställning och arkiv är tre separata utmaningar. Produktionsmiljön växer: tillväxt i produktionsmiljön är kostsam och det kräver mer personal för prestanda justering, allokering, backup, konfiguration management. Kraven på backup är svårare att möta, det tar ofta för lång tid att återställa och backuper är ofta inkonsistenta eller inte kompletta. Arkiverade backuptapes uppfyller inte affärs- eller legala krav samt är svåra att accessa.

Den kompletta Backup-, Recovery- och Arkivlösningen förbättrar servicenivåerna genom snabbare backup, återställning och återskapande av information. Trots olika verksamhet inom offentlig sektor, vård, industri, banker, handel samt internationella företag så är behoven lika. Samtliga jagar kostnader, vill ha ordning och reda, styrs av lagar och förordningar, EU-direktiv samt i vissa fall bolagskod och SOX.

Exempel på backup och e-arkiv med stora datamängder men god struktur: Skatteverkets e-arkiv. E-arkiv kan vara slutstation...eller användas i början och under verksamhetens gång.

SVT om arkivering

Lena Vretling, Sveriges television

Vilka utmaningar har SVT när det gäller arkivering / lagring?

SVT arkiverar i början, sen används det. Ett exempel, fotograf och reporter samlar 40 min material, de redigerar ner till 2 min, arkiverar. Sen ändras det till 1,5 min och arkiveras igen. Detta sänds i regional-tv och rapport och allt arkiveras igen. Det gör att det blir minst 11 minuter arkivering av 1,5 min sänt material

Svårt att få diciplin på användare när det gäller digitala arkiv. Ett råd till andra organisationer: se till att ni har en arkivpolicy innan ni investerar i lagringssystem. Se till att övervaka, följa upp och förvalta er policy och ert material.

26 Gb per timme sänt material inkl 5.1 ljud.(som motsvarar ca 3 Gb).

Nu har SVT en policy men den efterlevs inte. Just nu arkiveras bara nyheter. Total lagringsmängd 700 terabyte just nu. När allt är digitaliserat i Ånge (gammalt material från SVT) blir det 2,5 petabyte till.

Hur ska serverrummet se ut?

Fredrik Lundholm, Q-branch

Serverhallen:

Densitet, elförbrukning, kyla, leda bort värme, säkerhet (fysisk och logisk)

Fysiska maskiner - blade eller vanliga. Trender: elpriset går upp och överstiger priset för hallar, fokusera därför på strömsnåla maskiner i stället för högdensitetsblad som kräver dyra speciallösningar för kyla

Klienter som ASP eller SaaS (Software as a Service)

- Paketerade tjänster
- Mailboxar
- Virtuella arbetsplats
- Allt från mailbox till office, CRM, Sharepoint och allt fler applikationer...
- Hyras på kort eller lång tid.

CaaS (Capacity as a Service):

- Virtuella eller Fysiska Servers
- Datalagring på centralt datalagringsnät
- Backup-tjänster i central backupanläggning
- Internetaccess och andra nätverkstjänster
- Säkerhetstjänster IDS (Intrusion Detections Services), Brandväggar, Antivirus, Antispam, VPN, Autentisering

Virtuella maskiner blir allt vanligare och rekommenderas. Många fördelar med virtuella miljöer. SAN/NAS eller lokalt. Tillgänglighetskrav styr.

Ett exempel på kostnadsbesparing. En datahall säljer överskottsvärmen från serverhallen som fjärrvärme till wasakronan. De räknade ut att det skulle ta 3-5 år att skriva av kostnaden, det tog 18 månader.

E-förvaltning

Paneldebatt med Torbjörn, Monica och Lars

Magnus Höij: Ska regeringen peka med hela handen när det gäller e-förvaltning?

Torbjörn: JA

Monika: Ja

Lars: Ja, om det finns ekonomisk styrning eller ekonomiska medel som morötter

Monika: Piska på statliga förvaltningar går nog men inte på kommuner. Där behövs ekonomiska morötter

Torbjörn: Mycket ligger i att automatisera redan befintlig hantering

Nacka har jobbat mycket med 24h. Det kostar mycket och tar tid att räkna hem vinst på det.

Magnus Höij: Pengar till 24 h måste tas från annan kommunal verksamhet. Ska man satsa på simhallar, skola eller IT?

Torbjörn: Man måste ta pengar till e-förvaltning från annan verksamhet, bra kommunal service till medborgarna med hjälp av bra IT-system.

Det gäller att redovisa hur snabbt man kan hämta hem pengarna.

Magnus Höij: Sverige halkar efter på bredbandsfronten...

Är det alarmerande? Är det Telias fel?

Lars: Nej och nej

Monika: Nej det är inte Telias ansvar

Torbjörn: Nej. Och TeliaSonera borde inte äga koppartråden, det är folkets.

Magnus Höij: Bloggen flyttar in i företagen. Kommer bloggarna att slå igenom internt eller externt i kommunerna

Torbjörn: Nej, inte med dagens demografi

Monika: Nej

Lars: Jag hoppas det. Så att vi får feedback direkt, då sopas inte ev problem under mattan

Magnus Höij: Kan vi se initiativ på er Itavdelning för att skapa bloggar eller wikis inom kort?

Torbjörn: Jja, internt kan det bli något av det. Snabba frågor och synpunkter i tex veckobrev

Bloggar politiker offentligt inom kort?

Monica: Ja, och därigenom tror jag att det kan spridas ner till kommunerna

Lars: Ja, det tror jag. Även på den kommunala nivån.

Magnus Höij: Mobiltelefoner ersätter ID-kortet. Banker och mobiloperatörer samarbetar om säker ID och betalning. Kommer mobilen att ersätta ID inom kort?

Torbjörn och Monica: Ja.

Lars: Nej. Osäker på att det blir säkert nog.

Torbjörn: En bättre ID-lösning kan hjälpa kommuner att kommunicera med medborgarna.

Monica: Enklare och smidigare med telefon än med att skicka ut pinkoder som anv slarvar bort, och sen skicka en ny. Tror att en lösning kan vara på gång inom de närmaste åren.

Öppna nät och wlan. Har kommunerna bra koll på att konkurrera med privata aktörer?

Alla tre säger: Ja.

Här slutar paneldetbatten och konferensen utvärderades.

Utlotning av diverse priser och ett stort tack till Magnus Höij vår duktiga moderator.

Tack till Roland och Bernt för allt arbete med kansli och organisation av konferensen.

Utlotning av gps, vanns av Yvonne Nilsson, Degerfors kommun.

10 årsabbonemang Internetworld lottades ut.

Nästa konferens 9-10 maj i Luleå 2007, Nordkalotten.

Annette Knutsson tackade alla deltagare.